

УДК 341: 316.32 + 316.774

ІНФОРМАЦІЙНІ ВИКЛИКИ, ЗАВДАННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНСТИТУЦІЙ І МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТУ

Забара І. М.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Анотація. *Процеси економічної глобалізації кінця ХХ – початку ХХІ століть, посилені стрімким розвитком і широким поширенням інформаційно-комунікаційних технологій, викликали низку поступових широкомасштабних перетворень. Разом із позитивними зрушеннями, які вони привнесли, почали виникати і нові проблеми, пов'язані з різними аспектами їх використання. Потребує значної уваги і проблематика глобального інформаційного суспільства – його розуміння, причин появи, ознак, перспектив розвитку.*

Об'єктивною реальністю сучасного часу стало те, що розвиток міжнародних інформаційних відносин почав невпинно і значно випереджати їх міжнародно-правове регулювання. З'ясувалось, що світове співтовариство, інституційна система на чолі з ООН, а також міжнародне право не були готові до таких докорінних змін. Виникнення суперечностей і трансформація їх до рівня проблем глобального характеру, у тому числі в інформаційній сфері, поставила перед ними кілька нагальних питань.

В статті досліджуються напрями міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин в умовах глобалізації світу.

У зв'язку з цим автор розглядає у комплексі питання щодо викликів світовому співтовариству, обумовлених впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій та становленням і розвитком глобального інформаційного суспільства, задач, що постали перед інституційною системою, а також безпосередньо самі напрями міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин.

Автор дослідивши питання щодо інформаційних викликів, задач міжнародних інституцій і міжнародно-правового регулювання в умовах глобалізації світу, зазначає, що виклики світовому співтовариству, обумовлені впровадженням ІКТ і пов'язуються із проблематикою формування інформаційного суспільства, використанням ІКТ в цілях розвитку та міжнародною інформаційною безпекою;

задачі міжнародної інституційної системи полягають у визначенні шляхів розвитку інформаційного суспільства та їх міжнародно-правовому забезпечення; визначенні перспективних напрямків використання ІКТ та їх міжнародно-правовому регулюванні; визначенні шляхів забезпечення міжнародної інформаційної безпеки як проблеми, що почала набувати глобальних ознак; напрями міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин в умовах глобалізації світу виокремились завдяки зміні ролі, місця і значення інформації, поширенню ІКТ, появі нових об'єктів регулювання.

Ключові слова: *інформація, інформаційно-комунікаційні технології, міжнародні інформаційні відносини, глобалізація, міжнародно-правове регулювання.*

Постановка проблеми. Процеси економічної глобалізації кінця XX – початку XXI століть, посилені стрімким розвитком і широким поширенням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), викликали низку поступових широкомасштабних перетворень.

Разом із позитивними зрушеннями, які привнесли ІКТ, почали виникати і нові проблеми, пов'язані із різними аспектами їх використання. Потребувала значної уваги і проблематика глобального інформаційного суспільства – його розуміння, причин появи, ознак, перспектив розвитку.

Об'єктивною реальністю сучасного часу стало те, що розвиток міжнародних інформаційних відносин почав невпинно і набагато випереджати їх міжнародно-правове регулювання.

Виявилось, що світове співтовариство, інституційна система на чолі з ООН, а також і міжнародне право не були і тривалий час ще залишалися не готовими до таких докорінних змін.

Поява проблем і трансформація їх до рівня проблем глобального характеру, у тому числі і у інформаційній сфері, поставила перед ними кілька нагальних питань. Зокрема, в чому суть цих нових інформаційних проблем, які з них дійсно можуть бути віднесені до категорії глобальних проблем людства, звідки вони походять і чи можуть бути впорядковані, чи можна використати явища, що породжені цими проблемами на користь людству та його добробут, якими постають задачі міжнародного права?

Мета статті – дослідження напрямів міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин в умовах глобалізації світу.

У зв'язку з цим варто, на нашу думку, розглянути в комплексі питання щодо викликів світовому співтовариству, обумовлених впровадженням ІКТ та становленням і розвитком глобального інформаційного суспільства, задач, що постали перед інституційною системою, і *напрямків* міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Доктринальні міжнародно-правові дослідження сучасних глобальних інформаційних проблем, правових аспектів глобального інформаційного суспільства не є численними і охоплюють як загальні, так і окремі аспекти цієї тематики. Зазвичай, вони спираються на досягнення загальної теорії міжнародного права і роботи В. М. Корецького, Г. І. Тункина, І. І. Лукашука, В. Г. Буткевича, В. А. Василенка, Ю. М. Колосова, що заклали теоретичні основи і знайшли подальший розвиток в працях М. С. Дашан, В. М. Брижко, В. Цимбалюка, О. В. Собакиної, І. І. Мисика, О. В. Ермишиної, О. Г. Днепровского та інших. Варто відмітити і те, що погляди науковців щодо майбутнього міжнародно-правового регулювання різняться, окремі – носить дискусійний характер. В першу чергу це стосується інформаційної проблематики і напрямків міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин в умовах

Основні результати дослідження. 1. Говорячи про виклики, що поступово постали, і на яких зосередилось світове співтовариство через впровадження ІКТ та прийняття концепції розвитку і побудови глобального інформаційного суспільства, ми маємо на увазі проблематику (сукупність проблем), яка виявилась важливою і актуальною спочатку для окремих держав і регіонів, а з часом – і для світового співтовариства.

Ця проблематика виявилась доволі широкою і охопила доволі масштабні явища, які підлягали як науковому осмисленню, так і практичному впорядкуванню.

На фоні глобальних проблем міжнародної спільноти [1, с. 20-21], а також факторів, що на них додатково і активно впливали (масштабність впливу світових ЗМІ, масштабність і рівень впливу ТНК і посилення впливу НУО [1, с. 22]), міжнародне співтовариство поступово визначило виклики, що походили від впровадження ІКТ і почали здійснювати

різноманітний і масштабний вплив на міжнародні та внутрішньодержавні відносини і одночасно породжувати численні проблеми політичного, соціально-економічного, науково-технічного, військового і правового характеру.

На початковому етапі, в якості першочергових проблем, що підлягали вирішенню спільними зусиллями були визначені

- а) доступ до інформаційних ресурсів і мереж,
- б) комп'ютерна грамотність,
- в) цифрова нерівність,
- г) міжнародна кіберзлочинність.

Стурбованість світового співтовариства від їх зростання і посилення знайшла відображення в низці документів міжнародних організацій, неурядових організацій та параорганізацій (G8).

Ці проблеми не залишались і поза увагою ООН. Враховуючи підвищення ролі і значення інформації, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, створення світових баз даних, глобальних інформаційних мереж і систем, ООН взяла на себе координуючу роль в правовому регулюванні низки ключових питань, серед яких:

1) формування інформаційного суспільства (рез. ГА ООН № 56/183 від 21. 12. 2001, № 59/220 від 22.12.2004, № 60/252 від 27. 03. 2006);

2) використання інформаційно-комунікаційних технологій в цілях розвитку (одноіменні рез. ГА ООН № 57/304 від 16. 05. 2003, № 65/141 від 20. 12. 2010, № 66/184 від 22. 12. 2011 «Використання інформаційно-комунікаційних технологій в цілях розвитку»;

3) боротьба із злочинним використанням інформаційних технологій (одноіменні рез. № 55/63 від 04.12.2000, № 56/121 від 19. 12. 2001 «Боротьба із злочинним використанням інформаційних технологій»);

4) міжнародна інформаційна безпека (одноіменні рез. ГА ООН № 53/70 від 04. 12. 1998, № 54/49 від 01. 12. 1999, № 55/28 від 20. 11. 2000, № 56/19 від 29. 11. 2001, № 57/53 від 22. 11. 2002, № 58/32 від 08. 12. 2003, № 59/61 від 03. 12. 2004, № 60/45 від 08. 12. 2005, № 61/54 від 06. 12. 2006, № 62/17 від 05. 12. 2007, № 63/37 від 02. 12. 2008, № 64/25 від 02. 12. 2009, № 65/41 від 08. 12. 2010, № 66/24 від 13. 12. 2011 «Досягнення в сфері інформації і комунікації в контексті міжнародної безпеки»;

5) створення глобальної культури кібербезпеки і захист найважливіших інформаційних структур (рез. ГА ООН № 57/239 від 20. 12. 2002, № 58/199 від 23. 12. 2003, № 64/211 від 21. 12. 2009 «Створення глобальної культури кібербезпеки і захист найважливіших інформаційних структур») [2, с. 141].

Проблеми, що поставали перед світовим співтовариством у зв'язку із використанням ІКТ поступово зростали кількісно і якісно. З часом до них додалися і нові, зокрема забезпечення широкосмугового доступу до Інтернет, збереження цифрової спадщини, підтримання багатомовності в мережі Інтернет, забезпечення прав і свобод людини в умовах розвитку глобального інформаційного суспільства та інші.

Потребували і свого наукового осмислення і міжнародно-правового забезпечення проблематики глобального інформаційного суспільства і нова та актуальна комплексна проблема – проблема міжнародної інформаційної безпеки.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що виклики, які постали перед світовим співтовариством, охопили три головні сфери, в яких визначились, як задачі для міжнародної інституційної системи, так і окремі напрямки міжнародно-правового регулювання. Зокрема, ці сфери охопили проблематику (а) формування інформаційного суспільства, (б) використання ІКТ в цілях розвитку та (в) міжнародної інформаційної безпеки.

2. Задачі, що постали перед міжнародною інституційною системою у зв'язку з новими викликами в сфері інформації і комунікації, варто, на нашу думку, сформулювати наступним чином:

1) визначити шляхи розвитку інформаційного суспільства та їх міжнародно-правового забезпечення;

2) визначити перспективні напрямки використання ІКТ та їх міжнародно-правового регулювання;

3) визначити шляхи забезпечення міжнародної інформаційної безпеки як проблеми, що почала набувати глобальних ознак.

Зрозуміло, що міжнародна інституційна система була не в змозі самотужки вирішити такі масштабні задачі. Потребувалась допомога як з боку міжнародних і національних неурядових організацій, ТНК і навіть окремих осіб. Координуючу роль, взяли на себе універсальні міжнародні організації.

Початок комплексного вирішення цих актуальних задач пов'язується із проведенням Всесвітнього саміту з інформаційного суспільства, що відбувся в два етапи – Женеві 2003 року і Тунісі 2005 року. Враховуючи специфіку статутних задач міжнародних організацій системи ООН, в числі напрямків міжнародного співробітництва дійсно було виокремлено питання пов'язані із визначенням шляхів розвитку і формуванням основ глобального інформаційного суспільства та питання щодо перспективних напрямків використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Визначення шляхів розвитку і формування основ глобального інформаційного суспільства в рамках міжнародних організацій системи ООН, визначених на Всесвітньому саміті з інформаційного суспільства, було запропоновано здійснити за кількома напрямками.

Загальну координацію діяльності в питанні застосування ІКТ в цілях розвитку спільно здійснюють ООН та МСЕ. Поєднаними зусиллями МСЕ, ООН (ПРООН, Регіональних комісій ООН та ЮНКТАД) спрямовуються заходи щодо створення сприятливого середовища і досягнення максимальних переваг інформаційного суспільства в соціальній, економічній і екологічній сферах. Масштабність цих задач вимагає широкого обміну інформацією між ними. Для координації їх діяльності створено кілька робочих органів, серед яких – Група ООН з інформаційного суспільства (UNGIS), Робоча група з управління використанням Інтернетом, Форум з питань управління Інтернетом.

Питання щодо розвитку можливостей, необхідних для використання переваг інформаційного суспільства знаходяться в компетенції ООН (ПРООН, ЮНКТАД), ЮНЕСКО та МСЕ, які узгоджують відповідні заходи. Координація міжнародного і регіонального співробітництва з метою ліквідації розриву в цифрових технологіях і сприяння універсальному доступу до ІКТ покладена на ООН (Регіональні комісії ООН, ПРООН, ЕКОСОП), МСЕ та ЮНЕСКО. Задачі щодо розвитку інформаційної та комунікаційної інфраструктури, а також питання інформаційної безпеки покладено на МСЕ. Проблеми доступу до інформації та знань – на МСЕ та ЮНЕСКО. Актуальна тема щодо збереження культурної та мовної різноманітності, культурної самобутності, що визначена в якості необхідної умови розвитку інформаційного суспільства і розглядається як фактор сталого розвитку, покладено на ЮНЕСКО. Питання етичних аспектів інформаційного суспільства, заснованими на загальноновизнаних цінностях, покладено на ЮНЕСКО і ООН (ЕКОСОП).

Перспективні напрямки використання ІКТ, які розглядаються в рамках міжнародних організацій системи ООН, охоплюють достатньо широкий спектр. Враховуючи на позитивні можливості використання ІКТ в державному управлінні, комерційній діяльності,

освіті, охороні здоров'я, зайнятості, навколишньому середовищі, сільському господарстві та науці, низка організацій має за мету вирішення задач їх застосування в цих сферах. З цією метою співробітництво і координацію діяльності в проекті «Електронне державне управління» спільно здійснюють ООН і МСЕ, «Електронний бізнес» – ВТО, ООН (ЮНКТАД), МСЕ, ЮНІДО, «Електронне навчання» – ЮНЕСКО, МСЕ, ЮНІДО, «Електронна охорона здоров'я» – ВООЗ і МСЕ, «Електронна зайнятість» – МОП і МСЕ, «Електронна охорона навколишнього середовища» – ВООЗ, ВМО, ЮНЕП, ООН (ООН Хабітат), МСЕ, ІКАО, «Електронне сільське господарство» – ФАО і МСЕ, «Електронна наукова діяльність» – ЮНЕСКО, МСЕ, ЮНКТАД.

Забезпечення міжнародної інформаційної безпеки покладено на МСЕ. Задачі, що постають для її забезпечення, викликають необхідність об'єднання зусиль на кількох рівнях: боротьби із кіберзлочинністю, кібертероризмом та військовим використанням ІКТ. При цьому на сьогодні склалось однакове усвідомлення і розуміння:

1) необхідності захисту найважливіших національних інфраструктур, глобальних інформаційно-комунікаційних мереж та систем, а також цілісності накопиченої інформації;

2) складності, серйозності та чисельності загроз для ІКТ, пов'язаних як з процесами природного і антропогенного характеру, так і діяльністю людини;

3) неефективності традиційних стратегій (таких, як заходи, що аналогічно застосовуються в процесі контролю за озброєнням або їх стримання);

4) необхідності об'єднання зусиль з метою збереження і розширення вкладу, який ІКТ вносять в забезпечення безпеки і цілісності держав;

5) необхідності міжнародної взаємодії в питанні розробки стратегій зменшення ризиків для ІКТ. До цього варто додати і спільну мету: *створення глобальної культури кібербезпеки*, сформульовану в рамках Організації Об'єднаних Націй.

3. Напрямок міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин в умовах глобалізації світу виокремились завдяки зміні ролі, місця і значення інформації, поширенню ІКТ, появі нових об'єктів регулювання. Враховуючи проблематику сучасних міжнародних інформаційних відносин, а також відповідні задачі міжнародних інституцій, можна визначити ці напрями міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин.

Перший напрям міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин пов'язано із міжнародно-правовим режимом інформації. На нашу думку, міжнародно-правовий режим інформації можна визначити як комплекс способів міжнародно-правового регулювання (заборона, дозвіл, припис), що встановлюється і спільно здійснюється суб'єктами міжнародного права щодо інформації при здійсненні ними міжнародної інформаційної діяльності [3]. Актуальність цього напрямку регулювання зростає у зв'язку з можливостями масштабного поширення неправдивої та перекрученої інформації, а також агресивної пропаганди.

Другий напрям міжнародно-правового регулювання пов'язано із міжнародно-правовим режимом комунікації. Враховуючи сучасні тенденції розвитку міжнародно-правового регулювання використання засобів електрозв'язку, функціонування глобальних інформаційно-комунікаційних мереж систем, міжнародних центрів даних – цей напрям потребує як нового наукового осмислення, так і вдосконалення міжнародно-правового режиму з врахуванням нових категорій і явищ.

Третій напрям – визначення правових аспектів окремих видів міжнародної інформаційної діяльності. Питання, пов'язані з проблематикою міжнародно-правового регулю-

вання поширення, обміну, збору, інформації та іншими аспектами її використання в міжнародних відносинах, без сумніву, набувають інше бачення і інші підходи у зв'язку із широким впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій, мереж і систем.

Четвертий напрям міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин пов'язано із регулюванням міжнародно-правових аспектів комунікаційної діяльності, що зумовлено необхідністю уніфікації технічних умов і стандартів передачі інформації засобами електрозв'язку, глобальними інформаційно-комунікаційними системами і мережами.

П'ятий напрям пов'язано із розвитком Інтернету. Численні міжнародно-правові роботи, що досліджують тематику, пов'язану із Інтернетом, дають загальне враження про спектр проблем [4]. До її кола входять як комплекс питань міжнародно-правового регулювання функціонування самого Інтернету, так і комплекс питань, пов'язаних з різною діяльністю в цій інформаційно-комунікаційній мережі.

Шостий напрям міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин йде шляхом дослідження питань, пов'язаних із міжнародною інформаційною безпекою. Розвиток цього напрямку дослідження було розпочато з дев'яностих років двадцятого сторіччя. Практичний і науковий інтерес до комплексу питань, пов'язаних із використанням ІКТ не тільки «на благо», але «на зло», було викликано потенційними можливостями їх подвійного застосування. Він посилюється стрімко зростаючою кількістю випадків використання ІКТ в цілях, несумісних з задачами підтримки миру і безпеки.

Сьомий напрям міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин пов'язано із становленням і розвитком концепції інформаційного суспільства, що йде шляхом конкретизації основної тематики, визначеної Окінавською Хартією глобального інформаційного суспільства 2000 року, Женевським 2003 року і Туніським 2005 року етапами Всесвітнього саміту з інформаційного суспільства [5]. Основною метою була визначена побудова інформаційного суспільства, яке б сприяло реалізації потенціалу, сталому розвитку і підвищенню якості життя. Намічені одинадцять перспективних напрямків розвитку інформаційного суспільства охоплені комплексом заходів різного змісту, спрямованих на їх реалізацію.

Вірогідним восьмим напрямом міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин можна назвати питання відповідальності суб'єктів міжнародного права за міжнародні інформаційні правопорушення.

Такими, на нашу думку, постають напрямки міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин.

Висновки. Таким чином, дослідивши питання щодо інформаційних викликів, задач міжнародних інституцій і міжнародно-правового регулювання в умовах глобалізації світу, можна зазначити наступне:

- виклики світовому співтовариству, обумовлені впровадженням ІКТ пов'язуються із проблематикою формування інформаційного суспільства, використанням ІКТ в цілях розвитку та міжнародною інформаційною безпекою;
- задачі міжнародної інституційної системи полягають у визначенні шляхів розвитку інформаційного суспільства та їх міжнародно-правовому забезпечення; визначенні перспективних напрямків використання ІКТ та їх міжнародно-правовому регулюванні; визначенні шляхів забезпечення міжнародної інформаційної безпеки як проблеми, що почала набувати глобальних ознак;
- напрямки міжнародно-правового регулювання сучасних інформаційних відносин в умовах глобалізації світу виокремились завдяки зміні ролі, місця і значення інформації, поширенню ІКТ, появі нових об'єктів регулювання.

Список використаної літератури

1. Буткевич В. Г. Виклики міжнародному праву в умовах глобалізації світу / В. Г. Буткевич // Право України – К. : 2012, № 3-4. – С. 12-50.
2. Забара И. Н. Деятельность ООН в развитии международно-правового регулирования информационных отношений / И. Н. Забара // Вестник Российского университета дружбы народов. – 2013, – № 1. – С. 136-143.
3. Забара І. М. До питання про поняття міжнародно-правового режиму інформації / І. М. Забара // Український часопис міжнародного права – К. : 2009, № 1 -2. – С. 8-12.
4. Дашян М. С. Право информационных магистралей (Law of information highways): вопросы правового регулирования в сфере Интернет / М. С. Дашян. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 288 с.
5. Формирование информационного общества в XXI веке / Сост.: Е. И. Кузьмин, В. Р. Фирсов – СПб. : РНБ, 2006. – 640 с.

INFORMATION CHALLENGES, PROBLEMS OF INTERNATIONAL INSTITUTIONS AND INTERNATIONAL LEGAL REGULATION IN A GLOBALIZING WORLD**Zabara I. M.**

PhD in Law, associate professor, Institute of International Relations of Kyiv National Taras Shevchenko University.

Abstract. *The processes of economic globalization, the end of XX - beginning of XXI century, reinforced by the rapid development and wide dissemination of information and communication technologies have caused large-scale series of gradual transformations. Together with the positive changes they brought, began to emerge and new problems related to various aspects of their use. Need considerable attention and issues of global information society of understanding the causes of, evidence, prospects.*

The objective reality of modern times is that the development of international information relations began steadily and far ahead of their international legal regulation. It turned out that the world community, the institutional set up, headed by the UN and international law and have not been for a long time and were still not ready for such radical changes. The emergence and transformation of their problems to the level of global nature, including in the area of information, put before them several pressing issues.

In the article examines trends of international legal regulation of modern information relations in a globalizing world.

In this regard, the author examines the complex issues of the challenges the international community due to the introduction of information and communication technologies and the emergence and development of the global information society, problems faced by the institutional system and directly themselves areas of international legal regulation of relations of modern information.

By examining the issue of information challenges, problems of international institutions and international law in a globalizing world, notes that challenges the international community due to the implementation of ICT and are associated with problems of information society, the use of ICT for development and international information security; problems of the international institutional system are in the ideas of information society and their international legal support; future trends of ICT use and their international law; the ideas ensuring international information security as problems began to acquire global features; areas of international legal regula-

tion of modern information relations in a globalizing world by changing the role, place and significance of information, dissemination of ICT, the emergence of new objects of regulation.

Key words: *information, ICT, international information relations, globalization, international regulation.*

Referances

1. Butkevich V. G. Vikliki megdunarodnomu pravu v umovah globalizacii svitu / V. G. Butkevich // Pravo Ukraini – K. : 2012, № 3-4. – S. 12-50.
2. Zabara I. N. Dejatelnost OON v razvitii megdunarodno-pravovogo regulirovanija informazionnih otnosheniy / I. N. Zabara // Vestnic Rossiyskogo universiteta drugbi narodov. – 2013, – № 1. – S. 136-143.
3. Zabara I. N. Do pitannia pro poniattia megdunarodno-pravovogo rezima informazii / I. N. Zabara // Ukrainskiy chasopis megdunarodnogo prava. – K. : 2009, № 1-2. – S. 8-12;
4. Dashan M. S. Pravo informazionnih magistralej (Law of information highways): voprosi pravovogo regulirovanija v sfere Internet / M. S. Dashan. – M.: Volters Kluver, 2007. – 288 s.
5. Formirovanie informazionnogo obschestva v XXI veke / Sost. E.I. Kuzmin, V. P. Firsov – SPb.: RNB, 2006. – 640 s.

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ВЫЗОВЫ, ЗАДАЧИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ИНСТИТУЦИЙ И МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ МИРА

Забара И. Н.

Кандидат юридических наук, доцент кафедры международного права Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Аннотация. *Процессы экономической глобализации конца XX – начала XXI столетий, усиленные стремительным развитием и широким распространением информационно-коммуникационных технологий, вызвали ряд поступательных широкомасштабных изменений. Вместе с позитивными сдвигами, которые они принесли, начали возникать и новые проблемы, связанные с разными аспектами их использования. Требовала значительного внимания и проблематика глобального информационного общества – его понимания, причин появления, признаков, перспектив развития.*

Объективной реальностью современности стало то, что развитие международных информационных отношений начало намного опережать их международно-правовое регулирование. Международное сообщество, институциональная система, во главе с ООН, а также международное право не были и долгий час оставались не готовыми к таким коренным изменениям. Появление проблем и трансформация их до уровня проблем глобального характера, в том числе и в информационной сфере, поставила перед ними ряд неотложных задач.

В статье исследуются направления международно-правового регулирования современных информационных отношений в условиях глобализации мира.

В связи с этим автор рассматривает в комплексе вопросы относительно вызовов мировому сообществу, обусловленных внедрением информационно-коммуникационных технологий и становлением и развитием глобального информационного общества, задач, вставших перед международной институциональной системой, а также непосредственно самих направлений международно-правового регулирования современных информационных отношений.

Автор, исследовав вопросы относительно информационных вызовов, задач международных институций и международно-правового регулирования в условиях глобализации мира, указывает, что вызовы мировому сообществу, обусловлены внедрением ИКТ и связаны с проблематикой формирования информационного общества, использования ИКТ в

целях развития и международной информационной безопасностью; задачи, стоящие перед международной институциональной системой состоят в определении путей развития информационного общества и их международно-правового обеспечения; определение перспективных направлений использования ИКТ и их международно-правового регулирования; определение путей обеспечения международной информационной безопасности, как проблемы, которая начала приобретать глобальных признаков; направления международно-правового регулирования современных информационных отношений в условиях глобализации мира были выделены в следствие изменения роли, места и значения информации, распространении ИКТ и появлении новых объектов регулирования.

Ключевые слова: *информация, информационно-коммуникационные технологии, международные информационные отношения, глобализация, международно-правовое регулирование.*